

Uchwała Nr 4200/II/144/2018
z dnia 6 lipca 2018 roku
II Składu Orzekającego Regionalnej Izby
Obrachunkowej w Katowicach

**w sprawie: opinii o możliwości spłaty przez Gminę Rajcza długoterminowego kredytu
z przeznaczeniem na realizację projektu pn. „Rozdzwońmy pogranicze”
w kwocie 104.277,92 zł.**

Na podstawie art. 13 pkt 1, art. 19 ust. 2 i art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 561) w związku z art. 91 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077 z późn. zm.) – II Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach:

Przewodnicząca: Bernadeta Dziedziak
Członkowie: Tadeusz Stawowczyk
 Piotr Wybraniec

uchwała, co następuje:

§ 1.

Wydaje się **pozytywną** opinię o możliwości spłaty przez **Gminę Rajcza** długoterminowego kredytu z przeznaczeniem na realizację projektu pn. „Rozdzwońmy pogranicze” w kwocie 104.277,92 zł – **z zastrzeżeniami** zawartymi w uzasadnieniu do niniejszej uchwały.

§ 2.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie

Opinia o możliwości spłaty kredytu przez Gminę Rajcza została wydana na wniosek Wójta Gminy z dnia 2 lipca 2018 roku, w oparciu o materiały obrazujące sytuację finansową jednostki samorządu terytorialnego w okresie obejmującym zaciągnięcie i spłatę

zobowiązania. Podstawą zaciągnięcia kredytu jest uchwała Rady Gminy Rajcza Nr LII/305/2018 z dnia 29 czerwca 2018 roku w sprawie zaciągnięcia kredytu długoterminowego na realizację projektu pn. „Rozdzwońmy pogranicze”. Zgodnie z uchwałą kredyt w kwocie 104.277,92 zł zostanie zaciągnięty z przeznaczeniem na:

- wyprzedzające finansowanie działania finansowanego ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej na realizację projektu pn. „Rozdzwońmy pogranicze” – kwota 88.636,20 zł,
- finansowanie planowanego deficytu budżetu gminy – na wkład własny Gminy Rajcza do realizowanego projektu finansowanego ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej pn. „Rozdzwońmy pogranicze” – kwota 15.641,72 zł.

Zabezpieczenie spłaty powyższego kredytu stanowić będzie weksel *in blanco*. Spłata kredytu, zgodnie z pismem Wójta Gminy Rajcza Nr FN.3021/18/2018 z dnia 2 lipca 2018 roku w sprawie wydania niniejszej opinii, przypadać będzie na 2019 oraz 2022 rok. W 2019 roku nastąpi spłata kwoty 88.636,20 zł ze środków otrzymanych z budżetu Unii Europejskiej z tytułu zwrotu kosztów kwalifikowanych poniesionych w związku z realizacją projektu pn. „Rozdzwońmy pogranicze”. Natomiast na 2022 rok przypadać będzie spłata kwoty 15.641,72 zł i nastąpi ona z dochodów własnych Gminy.

Opinia o możliwości spłaty kredytu została wydana po przeprowadzeniu analizy sytuacji finansowej Gminy Rajcza, w której wyniku ustalono, co następuje:

Budżet Gminy na 2018 rok, po zmianach zakłada:

- dochody ogółem	w kwocie	43.130.199,94 zł,
- przychody ogółem	w kwocie	4.853.561,44 zł,
<i>w tym z tytułu:</i>		
- wnioskowanego kredytu	w kwocie	104.277,92 zł,
- pozostałych kredytów	w kwocie	4.599.925,68 zł,
- wolnych środków	w kwocie	149.357,84 zł,
- wydatki ogółem	w kwocie	44.623.093,07 zł,
- rozchody ogółem	w kwocie	3.360.668,31 zł,
<i>w tym z tytułu:</i>		
- spłaty kredytów	w kwocie	3.360.668,31 zł.

Uchwała budżetowa Gminy Rajcza podjęta na 2018 rok wraz ze zmianami, zgodnie z art. 212 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz. U.

z 2017 r. poz. 2077 z późn. zm.) określa limit zobowiązań z tytułu zaciąganych kredytów i pożyczek:

- na wyprzedzające finansowanie zadań finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej do łącznej wysokości 2.177.049,90 zł,
- na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu w wysokości 1.492.893,13 zł

– w którym mieści się zaciągane zobowiązanie.

Budżet na 2018 rok został zaplanowany z uwzględnieniem wymogu określonego w art. 242 wyżej wymienionej ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych, zgodnie z którym organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego nie może uchwalić budżetu, w którym planowane wydatki bieżące są wyższe niż planowane dochody bieżące powiększone o nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych i wolne środki. Tę zasadę równoważenia budżetu w części bieżącej przyjęto również w kolejnych latach.

Podstawą prognozowania wieloletniego w Gminie Rajcza jest uchwała Rady Gminy Rajcza Nr XLVI/262/2017 z dnia 28 grudnia 2017 roku w sprawie Uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Rajcza na lata 2018-2027 wraz z jej zmianami. Po zmianach, obecnie wieloletnia prognoza finansowa obejmuje okres 2018-2032. W wieloletniej prognozie finansowej i jej zmianach zostały uwzględnione spłaty rat oraz koszty obsługi kredytów zaciągniętych w latach poprzednich oraz planowanych do zaciągnięcia, w tym także kredytu, którego dotyczy niniejsza opinia. Zgodnie z prognozą w okresie spłaty przedmiotowego kredytu budżet Gminy mogą obciążyć ewentualne spłaty wynikające z udzielonego poręczenia. Znajduje to odzwierciedlenie w prognozowanych rozchodach, w których ujęto przypadające do spłaty raty kapitałowe oraz w prognozowanych wydatkach, które obejmują odsetki od poszczególnych zobowiązań oraz potencjalną spłatę poręczeń wraz z odsetkami..

Zgodnie z art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych – organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego nie może uchwalić budżetu, którego realizacja spowoduje, że w roku budżetowym oraz w każdym roku następującym po roku budżetowym – relacja łącznej kwoty przypadających w danym roku budżetowym spłat rat kredytów i pożyczek wraz z należnymi w danym roku odsetkami, wykupów papierów wartościowych wraz z należnymi odsetkami i dyskontem, a także potencjalnych spłat kwot wynikających z udzielonych poręczeń i gwarancji oraz doliczonych na podstawie art. 244 ww. ustawy o finansach publicznych zobowiązań współtworzonego przez jednostkę związku, do planowanych dochodów ogółem budżetu, przekroczy dopuszczalny wskaźnik spłaty zobowiązań. Wskaźnik ten wyliczany jest – jako średnia arytmetyczna z obliczonych dla

ostatnich trzech lat relacji dochodów bieżących powiększonych o dochody ze sprzedaży majątku oraz pomniejszonych o wydatki bieżące, do dochodów ogółem budżetu. Ponadto przy ustalaniu tej relacji uwzględnia się wyłączenia określone w art. 243 ust. 3 i ust. 3a oraz 243a tej ustawy oraz ewentualne wyłączenia wynikające z art. 36 ustawy z dnia 7 grudnia 2012 roku o zmianie niektórych ustaw w związku z realizacją ustawy budżetowej (Dz. U. z 2012 r. poz. 1456 z późn. zm.) i z art.121a ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku – Przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz.1241 z późn. zm.).

Z opracowanej wieloletniej prognozy finansowej Gminy wynika, że w latach 2018-2022, tj. w okresie, w którym będzie następować zaciągnięcie i spłata kredytu wraz z odsetkami - **zostanie spełniona** relacja określona w art. 243 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych, gdyż planowane obciążenia wynikające ze spłaty długu Gminy, w stosunku do planowanych dochodów ogółem jej budżetu, w każdym roku objętym prognozą nie są większe, niż dopuszczalny wskaźnik spłaty zobowiązań ustalony dla poszczególnych lat.

Obciążenia te wynoszą:

- w roku 2018 - **3,74 %**, przy dopuszczalnym wskaźniku **7,90 %**,
- w roku 2019 - **5,34 %**, przy dopuszczalnym wskaźniku **6,12 %**,
- w roku 2020 - **5,67 %**, przy dopuszczalnym wskaźniku **5,90 %**,
- w roku 2021 - **5,59 %**, przy dopuszczalnym wskaźniku **5,85 %**,
- w roku 2022 - **5,19 %**, przy dopuszczalnym wskaźniku **6,66 %**.

Do łącznej kwoty przypadających w tych latach spłat kredytów wymienionych w art. 243 ust. 1 ustawy, dodano przypadające do spłaty w tych samych latach budżetowych, kwoty zobowiązań związku współtworzonego przez Gminę Rajcza, co wynika z dyspozycji przepisu art. 244 ust. 1 tej ustawy. Wykazane kwoty zobowiązań Związku współtworzonego przez Gminę, niekorzystające z wyłączeń ustawowych i przypadające do spłaty według danych z poz. 9.3 załącznika nr 1 do uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej w latach 2018-2022 wynoszą łącznie **1.750.948,79 zł**.

Skład Orzekający w niniejszej sprawie wnosi następujące zastrzeżenia:

- 1) Określona w art. 243 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych relacja, po uwzględnieniu danych z wykonania budżetu Gminy Rajcza za 2017 rok **uległa pogorszeniu** w latach 2018-2020 w ten sposób, że występująca różnica do granicznego

wskaźnika zmniejszyła się w 2018 roku z 4,27 p.p. do 4,16 p.p, w 2019 roku z 0,90 p.p. do 0,78 p.p. oraz z 0,35 p.p. do 0,23 p.p. w 2020 roku.

- 2) Powyższa relacja, w latach 2018-2019, **będzie zachowana dopiero po uwzględnieniu kwot wyłączeń** z tytułów określonych w art. 243 ust. 3 wyżej wymienionej ustawy. W nawiązaniu do powyższego Skład Orzekający przypomina, że wyłączenia z ust. 3 stosuje się w terminie nie dłuższym niż 90 dni po zakończeniu programu, projektu lub zadania i otrzymaniu refundacji z tych środków (termin ten nie ma jedynie zastosowania do odsetek i dyskonta od zobowiązań zaciągniętych na wkład krajowy, o których mowa w pkt 1 i 1a ust. 3 art. 243 ustawy). Ponadto z przepisu ust. 4 art. 243 ustawy wynika, że w przypadku niespełnienia warunków, o których mowa w ust. 3, lub gdy określone w umowie o dofinansowanie środki, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2, nie zostały przekazane albo po ich przekazaniu został orzeczony ich zwrot, jednostka samorządu terytorialnego nie może emitować papierów wartościowych, zaciągać kredytów, pożyczek ani udzielać poręczeń i gwarancji do czasu spełnienia relacji, o której mowa w ust. 1, uwzględniając w tej relacji kwotę zobowiązań związaną z nieprzekazanymi środkami lub środkami /w stosunku do których orzeczono zwrot/ lub niespełnieniem warunków.
- 3) **Gmina zbliża się do granicy możliwości w zakresie spełnienia wymogów przepisu art. 243 ustawy o finansach publicznych w latach 2020-2021.** Z przyjętej wieloletniej prognozy finansowej wynika, że w tych latach planowane obciążenia wynikające ze spłaty długu w stosunku do planowanych dochodów ogółem budżetu, są stosunkowo blisko granicy dopuszczalnego wskaźnika spłaty zobowiązań. Niewykorzystana różnica do granicznego wskaźnika wynosi w 2020 roku tylko 0,23 p.p., a w 2021 roku to 0,26 p.p. Różnice te ze względu na występujące wahania w toku zarówno planowania, jak i wykonywania budżetów kolejnych lat mogą okazać się niewystarczające dla spełnienia relacji z art. 243 ustawy.

Reasumując, obligatoryjna relacja z art. 243 ustawy o finansach publicznych jest przez Gminę spełniona, ale występuje duże ryzyko niespełnienia wskaźnika w kolejnych latach, co może przełożyć się na trudności w zakresie spłaty zaciąganego kredytu.

W związku z tym, że zabezpieczeniem spłaty kredytu będzie weksel *in blanco*, Skład zaleca sporządzenie deklaracji wekslowej.

Skład zastrzega, iż niniejsza opinia wydana została w oparciu o aktualnie obowiązujące przepisy prawa dotyczące finansów publicznych oraz bieżące dane obrazujące sytuację finansową jednostki samorządu terytorialnego. W przypadku

wystąpienia nowych nieprzewidzianych okoliczności, w tym niezrealizowania dochodów na zakładanym poziomie lub konieczności zaciągnięcia nowych, nieplanowanych zobowiązań, sytuacja finansowa Gminy może ulec zmianie.

Od niniejszej uchwały przysługuje odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach, wniesione **w terminie 14 dni** od dnia jej doręczenia.

PRZEWODNICZĄCA
II Składu Orzekającego
Członek Kolegium
Bernadeta Dziedziak